

Tungelroysebeek

oktober 2011

Wat doet het waterschap?

Waterschap Peel en Maasvallei is de waterautoriteit in Noord- en Midden-Limburg die samen met partners zorgt voor veilige dijken, droge voeten, voldoende en schoon water.

Veilige dijken

Noord- en Midden-Limburg hebben regelmatig te kampen met hoge waterstanden van de Maas en haar beken. Het waterschap houdt de dijken in goede conditie. Hierdoor overstroomden de bebouwde gebieden in het Maasdal zelden. Alleen zo blijft het veilig wonen, werken en recreëren aan het water. Ook legt het waterschap nieuwe dijken aan en verbetert bestaande dijken om nog meer bescherming te bieden.

Droge voeten en voldoende water

Niet te veel, maar ook niet te weinig water, daar draait het om. Noord- en Midden-Limburg kennen een gevarieerd landschap met allerlei functies, zoals landbouw, natuur, stedelijk gebied en recreatie. Al deze functies stellen andere eisen aan het waterpeil. Waterschap Peel en Maasvallei zorgt voor het juiste waterpeil, zowel in beken en kanalen als van grondwater.

Schoon water

Dieren, planten en mensen hebben schoon en ecologisch gezond water nodig om te kunnen leven. Hiervoor zorgt het waterschap door het weghalen van vervuilde bagger, realiseren van voldoende waterdiepte en aanleggen van natuurvriendelijke oevers. Verder bewaakt het waterschap dat gevaarlijke stoffen niet zomaar in beken worden geloosd. In de rioolwaterzuiveringsinstallaties zuivert het waterschap afvalwater. Na de zuivering wordt het water teruggevoerd naar de beek of de rivier.

Waarom zo bijzonder?

De 35 kilometer lange Tungelroysebeek stroomt door Midden-Limburg. De beek ontspringt bij Budel in Noord-Brabant en mondt bij Neer als Neerbeek uit in de Maas. Jarenlang was de beek rechtgetrokken om zo snel mogelijk water af te voeren naar de Maas. Het waterpeil paste niet meer bij de nieuwe functies van het beekdal. En door oude lozingen was de beek ook nog eens flink verontreinigd met stoffen zoals zink en cadmium.

In 1999 startte Waterschap Peel en Maasvallei met één van de grootste beekhersteloperaties van Nederland; de sanering en herinrichting van de Tungelroysebeek. Over een totale lengte van 30 kilometer werd in 12 jaar gefaseerd gewerkt aan het terugbrengen van oorspronkelijke meanders, verwijderen van verontreinigde grond, aanpassen van het waterpeil, terugdringen van riooloverstorten, verbetering van de leefbaarheid en recreatieve mogelijkheden, verbeteren van de landbouwstructuur en realisering van de ecologische hoofdstructuur. De Tungelroysebeek is nu weer een prachtig slingerende beek en een leefgebied voor tal van planten en dieren.

Waterschap
Peel en Maasvallei

Flora en fauna

Op verschillende plekken langs de Tungelroysebeek zijn wandelroutes uitgezet door wandel- en natuurverenigingen. Als u door het beekdal van de Tungelroysebeek loopt, dan ziet u dat de kronkelende, natuurlijke groene gordel een goed leefgebied is voor flora en fauna. De meanderende beek is heel belangrijk voor de natuurontwikkeling. Niet alleen in het water, maar ook aan de oevers komen planten en dieren spontaan terug in het gebied. De stroomsnelheden zorgen voor een natuurlijke afkalving van de oevers waar nieuwe begroeiing plaatsvindt. In de beek zwemmen de vissen ongehinderd stroomopwaarts, omdat er geen stuwen meer zijn die hen tegen houden. De ijsvogel nestelt weer in de steile oevers en de grote gele kwikstaart scharrelt opnieuw langs de oevers. Zelfs de bever voelt zich hier goed thuis.

Cultuurhistorie

De nieuwe beek is niet alleen een zaak van waterschap, landbouw en natuur, maar zeker ook van burgers. De cultuurhistorie kreeg van het gebied dan ook veel aandacht. Zo is de Laat-Middeleeuwse Eller Schans hersteld en werd bij Tungelroy een houten Romeinse brug gereconstrueerd, nadat resten van de oorspronkelijke brug waren ontdekt. De nieuwe brug dient nu als overbrugging voor het 'Ommetje van Tungelroy', een drukbezochte wandelroute langs de beek.

Samenwerken omdat 't loont

De sanering en herinrichting van de Tungelroysebeek is integraal aangepakt. Er is uitvoerig overleg geweest met de bewoners van de dorpen en met de partijen die direct met de beek te maken hebben, zoals landbouwers en natuurclubs. De natuur is in wording, de landbouwstructuur aangepast en de beek heringericht. Recreatieve mogelijkheden zijn verbeterd en het landschap is aantrekkelijker gemaakt. Samen werkten waterschap, provincie, gemeenten, landbouw- en natuurorganisaties aan een natuurlijke en schonere Tungelroysebeek!

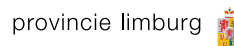
Het Leudal

De Tungelroysebeek heeft een belangrijke hoofdrol in het Leudal wat water betreft. De beek meandert door bos, langs grasland, akkers, enkele boerenhoeven en een watermolen. In de loop der tijd heeft de beek soms metersdiepe dalen uitgesleten, waardoor het Leudal een heel bijzondere bekoring heeft. Door goed waterbeheer ligt er nu een krachtige, meanderende beek te midden van dit prachtige wandel- en recreatiegebied het Leudal.

Kenmerken project

- 12 jaar werk geweest, waarin inzichten veranderden
- Langste beek uit beheergebied Waterschap Peel en Maasvallei (35 km)
- Combinatie sanering en herinrichting op deze schaal is uniek
- Eén van de grootste beekherstelprojecten van Nederland
- Kosten herinrichting en sanering: ongeveer 30 miljoen euro voor hele beek
- Ongeveer twee miljoen m³ grond verzet (100.000 vrachtwagens)
- 100 hectare grond aangekocht en toegevoegd aan het water onderdeel. Bijna alle aanliggende gronden zijn verworven op basis van vrijwilligheid.
- 100 hectare verbetering landbouw structuur plaatsgevonden (ophogen, drainage, ruilen gronden, zorgen voor courantere percelen etc.)
- Over hele traject meetapparatuur aanwezig om waterpeilen te meten.

Herinrichting en sanering van de Tungelroysebeek zijn mede mogelijk gemaakt met financiële steun van:

Meer informatie

Waterschap Peel en Maasvallei

Postbus 3390

F (077) 38 73 605

5902 RJ Venlo

E info@wpm.nl

T (077) 38 91 111

I www.wpm.nl